

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie cultuur en onderwijs

2012/0022(APP)

26.4.2013

ADVIES

van de Commissie cultuur en onderwijs

aan de Commissie juridische zaken

inzake het voorstel voor een verordening van de Raad betreffende het statuut van de Europese stichting (FE)
(COM(2012)0035 – 2012/0022(APP))

Rapporteur voor advies: Nadja Hirsch

PA_NonLeg_Interim

SUGGESTIES

De Commissie cultuur en onderwijs verzoekt de ten principale bevoegde Commissie juridische zaken onderstaande suggesties in haar verslag op te nemen:

- gezien de verklaring van het Europees Parlement van 10 maart 2011 betreffende het tot stand brengen van Europese statuten voor onderlinge maatschappijen, verenigingen en stichtingen,
  - gezien de haalbaarheidsstudie van het Max Planck Instituut voor rechtsvergelijking en internationaal privaatrecht en de Universiteit van Heidelberg over de opstelling van een Europees statuut voor stichtingen (2008),
  - gezien het voorstel van de Commissie voor een verordening van de Raad betreffende het statuut van de Europese stichting (FE),
  - gezien de effectbeoordeling van de Commissie, begeleidend document bij het voorstel voor een verordening van de Raad betreffende het statuut van de Europese stichting (FE),
  - gezien de arresten van het Europees Hof van Justitie in de zaken C-386/04, *Centro di Musicologia Walter Stauffer/Finanzamt München für Körperschaften*¹, C-318/07, *Hein Persche/Finanzamt Lüdenscheid*² en C-25/10, *Missionswerk Werner Heukelbach eV/België*³,
  - gezien Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden (Europees burgerschap),
- A. overwegende dat in de Unie circa 110 000 stichtingen bestaan die een algemeen belang nastreven, samen beschikken over activa ter waarde van circa 350 miljard EUR, in totaal circa 83 miljard EUR uitgeven, en werk bieden aan 750 000 tot 1 000 000 Europese burgers;
- B. overwegende evenwel dat een deel van de mensen die werkzaam zijn in stichtingen, vrijwilligers zijn die niet voor hun inzet worden beloond;
- C. overwegende dat het bestaan en de activiteiten van stichtingen die in de Unie voorzien in behoeften van algemeen belang cruciaal zijn op het vlak van onderwijs, opleiding, onderzoek, maatschappelijk werk en gezondheidszorg, historisch besef en verzoening tussen volkeren, milieubescherming, jeugd en sport, alsmede op het vlak van kunst en cultuur, en dat veel van hun projecten een impact hebben die veel verder reikt dan de nationale grenzen;
- D. overwegende dat in de Unie meer dan 50 verschillende wetten bestaan op het gebied van burgerlijk en fiscaal recht die stichtingen betreffen, alsmede talrijke complexe

---

¹ Jurispr. 2006, blz. I-8203.

² Jurispr. 2009, blz. I-359.

³ Jurispr. 2011, blz. I-497.

administratieve procedures die jaarlijks goed zijn voor naar schatting maximaal 100 miljoen EUR aan kosten voor advies, zodat deze middelen vervolgens niet meer beschikbaar zijn voor doelen van algemeen belang;

- E. overwegende dat vooral juridische, fiscale en administratieve obstakels die leiden tot kostenintensieve en tijdrovende procedures en ontbrekende adequate rechtsinstrumenten stichtingen ervan weerhouden grensoverschrijdend actief te worden of hun grensoverschrijdende activiteiten uit te bouwen, of hen daarbij voor problemen stellen;
- F. overwegende dat, in tijden van overheidsbezuinigingen, de financiële en sociale betrokkenheid van stichtingen vooral voor culturele en artistieke activiteiten, onderwijs en sport onontbeerlijk is, maar dat stichtingen overheidsoptreden ten behoeve van een algemeen belang uitsluitend ondersteunen en niet kunnen vervangen;
- G. overwegende dat het bij de fiscale behandeling niet gaat om de harmonisering van het belastingrecht, maar om de toepassing van het non-discriminatiegebod, waardoor de Europese stichtingen en hun donoren in principe automatisch moeten voldoen aan dezelfde voorschriften en dezelfde belastingvoordelen zullen krijgen als nationale instellingen ten behoeve van een algemeen belang;
- H. overwegende dat de opstelling van een gemeenschappelijk statuut voor de Europese stichting de bundeling en kanalisering van middelen, kennis, donaties en de uitvoering van trans-Europese activiteiten enorm kan vergemakkelijken;

Aanbevelingen

1. is ermee ingenomen dat de onderhandelingen in de Raad over de opstelling van een statuut van de Europese stichting onder Iers voorzitterschap weer een krachtige impuls hebben gekregen;
2. moedigt de lidstaten aan de kans te benutten en over te gaan tot snelle, volledige invoering van het statuut met een volledige garantie op transparantie, zodat belemmeringen voor grensoverschrijdende activiteiten van stichtingen weg kunnen worden genomen en de oprichting kan worden bevorderd van nieuwe stichtingen die voorzien in de behoeften van personen die op het grondgebied van de Unie verblijven of die taken van algemeen nut of van algemeen belang vervullen; onderstreept dat de oprichting van een dergelijk statuut bijdraagt tot de werking van het Europees burgerschap en vergezeld moet gaan van de tenuitvoerlegging van een statuut voor Europese verenigingen;
3. benadrukt dat de FE moet bijdragen aan de ontwikkeling van een daadwerkelijk Europese cultuur en identiteit;
4. wijst er andermaal op dat met de FE een nieuwe rechtsvorm in het leven wordt geroepen, maar dat deze via de bestaande structuren in de lidstaten moet worden gerealiseerd;
5. herinnert aan de voorstellen in het verslag van 2011 over het Europees Jaar van het vrijwilligerswerk en spoort de Commissie aan deze voorstellen concreet in aanmerking te nemen;

6. is ermee ingenomen dat in het statuut minimumnormen op het gebied van transparantie, verantwoordingsplicht, toezicht en aanwending van middelen worden vastgelegd, die kunnen fungeren als kwaliteitskenmerk dan wel kwaliteitslabel voor burgers en donoren, en op die manier vertrouwen kunnen wekken in de FE en binnen de EU een ontwikkeling in gang kunnen zetten van activiteiten ten behoeve van alle burgers;
7. wijst op het potentieel van stichtingen ten aanzien van de banen die zij kunnen scheppen voor jongeren, een bevolkingsgroep waarin de werkloosheidscijfers tegenwoordig alarmerende niveaus bereiken;
8. wijst erop dat de duurzaamheid, het belang en de levensvatbaarheid van een stichting, alsmede de effectiviteit van het toezicht, centraal moeten staan om het vertrouwen in de FE te schragen, en pleit er daarom voor om:
  - de minimumkapitaalstorting bij 25 000 EUR te houden tijdens de hele levensduur van de stichting;
  - ervoor te zorgen dat de drempel voor stichtingen waarvan de jaarrekeningen moeten worden gecontroleerd rekening houdt met de totale activa, het jaarinkomen en het aantal werknemers van de stichting; voor stichtingen die zich onder deze drempel bevinden is een onafhankelijke controle van de rekeningen voldoende;
  - medezeggenschapsregels niet te gaan toepassen op vrijwilligers; het statuut dient vrijwilligerswerk echter als leidend beginsel aan te moedigen;
  - een wijziging van het stichtingsstatuut die raakt aan de kern van de stichting alleen door de raad van bestuur te laten doorvoeren;
  - de FE in beginsel in een van de lidstaten en voor onbepaalde duur op te richten en oprichting voor bepaalde duur alleen mogelijk te maken wanneer dit voldoende gerechtvaardigd is en de verwezenlijking van het doel van de stichting in principe is gewaarborgd;
  - belangenconflicten te vermijden die binnen stichtingen in de zin van het Commissievoorstel kunnen ontstaan tussen van de stichter onafhankelijke organen, dat wil zeggen organen waarmee de stichter geen familieverhouding of zakelijke betrekkingen heeft, maar daarbij rekening te houden met het feit dat een stichting in familieverband kan worden opgericht en dat een sterke vertrouwensband tussen de stichter en de leden van het orgaan daarvoor een voorwaarde is, zodat de stichter er ook na zijn overlijden zeker van kan zijn dat het doel van de stichting wordt gediend;
  - met het oog op effectief toezicht de statutaire zetel en de bestuurszetel van de FE in dezelfde lidstaat van oprichting te vestigen;
9. stelt voor om in de verordening duidelijk te maken dat de overeenstemming van de feitelijke bedrijfsleiding met de statuten moet worden gecontroleerd door de lidstaat die de financiële controle over de stichting heeft;
10. stelt vast dat de fusiemogelijkheid van bestaande FE tot dusver niet geregeld is;

11. wijst er met nadruk op dat de fiscale behandeling, die geen harmonisering van het belastingrecht met zich meebrengt, een evenwichtige behandeling van de Europese stichtingen in de hele Unie bevordert;
12. is van mening dat partnerschappen tussen Europese stichtingen de toegang van de desbetreffende stichtingen tot middelen, waaronder ook Europese middelen, kunnen verbeteren, zodat ze het met hun oprichting beoogde doel kunnen bereiken;
13. ondersteunt de automatische toepassing van niet-discriminerende fiscale behandeling zonder vergelijkbaarheidstoets en verzoekt de lidstaten dit na te streven, aangezien alleen zo alle mogelijkheden van een gemeenschappelijk stichtingsstatuut kunnen worden benut.

TOELICHTING

Stichtingen spelen een belangrijke rol in de Europese Unie. Ze zijn actief op cruciale terreinen, zoals onderwijs, onderzoek, maatschappelijk werk, gezondheidszorg, milieubescherming, de ontwikkeling van talent, jeugd en sport, en kunst en cultuur. Uit hun opbrengsten of donaties investeren zij grote bedragen in doelen van algemeen belang, bieden zij gerichte ondersteuning, ontwikkelen projecten of zijn zelf actief, bijvoorbeeld als denktanks. Stichtingen zijn in de EU een belangrijke werkgever in het maatschappelijk middenveld en kunnen bestaan dankzij de onbezoldigde inzet van vele vrijwilligers.

Stichtingen zijn steeds vaker ook grensoverschrijdend actief omdat zij zich richten op terreinen die vrijwel altijd de nationale grenzen overstijgen: onderzoek op het gebied van gezondheid, klimaatverandering, burgerrechten, en de bevordering van cultuur, films en media zijn slechts enkele voorbeelden van activiteiten van stichtingen ten gunste van burgers. Toch stuiten stichtingen die in meer dan een lidstaat actief willen worden, of donoren die buiten hun eigen land geld willen schenken aan een goed doel, op barrières. Een doel van algemeen belang wordt namelijk niet overal zonder meer erkend. Dikwijls zijn omvangrijke, kosten- en tijdsintensieve erkenningsprocedures noodzakelijk en zijn belemmeringen op het gebied van burgerlijk en fiscaal recht niet zonder intensieve (juridische of fiscaalrechtelijke) advisering op te heffen. De middelen die daarvoor worden aangewend zijn niet meer beschikbaar voor doelen van algemeen belang.

Op 8 februari 2012 heeft de Commissie een voorstel ingediend tot opstelling van een statuut voor de Europese stichting dat deze belemmeringen moet wegnemen, grensoverschrijdende activiteiten van stichtingen moet bevorderen en het kanaliseren van donaties moet vergemakkelijken. Het nieuwe statuut voor de stichting moet fungeren naast nationale regelgeving en ten uitvoer worden gelegd en kritisch gevolgd door bestaande structuren aan te passen. De Europese stichting (FE) moet in minstens twee lidstaten actief zijn en beschikken over een bedrag van ten minste 25 000 EUR aan activa. Door vaststelling van minimumnormen, onder meer op het gebied van transparantie, verantwoordingsplicht, registratie, toezicht en controle van de boeken moet de FE fungeren als kwaliteitslabel voor burgers en donoren. Op fiscaalrechtelijk gebied moeten de drie arresten van het Europese Hof van Justitie en de beginselen die erin vervat liggen op het gebied van niet-discriminerende fiscale behandeling van buitenlandse stichtingen in de toekomst automatisch en zonder vergelijkbaarheidscontrole te worden toegepast.

De rapporteur ondersteunt het voorstel van de Commissie en wil een sterk signaal doen uitgaan naar de lidstaten met het oog op tijdige omzetting van het statuut voor de Europese stichting. In dit verband onderstreept de rapporteur het belang van duurzaamheid en levensvatbaarheid van de FE, alsook van efficiënt toezicht, om het aanzien van en het vertrouwen in de FE te versterken.

De rapporteur heeft zich ervoor ingezet dat de Commissie CULT naast de ten principale bevoegde Commissie JURI als spreekbuis van de burgers haar advies met aanbevelingen inzake dit dossier kan geven. Ze verwijst met nadruk naar de voordelen die de verschillende betrokkenen ondervinden dankzij de opstelling van het statuut:

- Voor de burgers: door het opheffen van kostenintensieve belemmeringen voor grensoverschrijdende activiteiten van stichtingen komt meer geld beschikbaar voor de verwezenlijking van doelen van algemeen belang.
- Voor donoren: grensoverschrijdende donaties brengen minder kosten en administratieve lasten met zich mee; de FE kan voor donoren als kwaliteitslabel fungeren.
- Voor stichtingen: zij profiteren van meer rechtszekerheid dankzij een uitputtende lijst van juridisch en fiscaal wederzijds erkende doelen van algemeen belang; zij maken minder kosten voor administratie en advisering en kunnen daarmee middelen en kennis beter bundelen en inzetten; door de FE als kwaliteitslabel te laten fungeren, kunnen meer grensoverschrijdende activiteiten en donaties worden gestimuleerd.
- Voor de lidstaten: ondanks de druk tot bezuinigen zal in de toekomst meer geld beschikbaar zijn voor belangrijke gebieden als onderwijs, onderzoek, maatschappelijk werk, gezondheidszorg, cultuur en milieu.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	23.4.2013
Uitslag eindstemming	+: 25 -: 0 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Zoltán Bagó, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Marek Henryk Migalski, Katarína Neveďalová, Doris Pack, Chrysoula Paliadelí, Monika Panayotova, Gianni Pittella, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Hannu Takkula, László Tőkés, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Milan Zver
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Ivo Belet, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Seán Kelly